

Desig de ser Stevenson

A bans d'escriure, Stendhal llegia unes pàgines del Codi Napoleònic, segons deia ell amb la intenció "d'agafar el to". Per la meua part, a tothom qui vulgui escriure li aconsello, abans de posar-s'hi, llegir unes pàgines –uns capítols, si pot ser– de Robert Louis Stevenson (1850-1894).

Només en els contes de Txèkhov hi he trobat característiques semblants: una tolerància que no cedeix davant les injustícies, una bondat que no renuncia a la lucidesa, una manca de prejudicis i un interès tan genuí en totes les formes d'humanitat, fins i tot les més sòrdides. La senzillesa de Stevenson no s'esmussa amb l'experiència, al contrari: es torna lluminosa. De cadascun dels seus llibres es pot dir que millora el món.

L'any 1879, Stevenson va viatjar de Glasgow a Nova York en vaixell, i després va travessar els Estats Units en tren fins a arribar a San Francisco. *L'emigrant amateur* és el relat d'aquell viatge, que Anna Llisterra ha traduït amb elegància per a *L'Avenç*. Stevenson certifica que l'emigració no respon a la imatge idealitzada que més d'un se n'ha fet: "No hi ha res més agradable d'imaginar i més patètic de contemplar."

Stevenson es confon entre els passatgers, els estudia, mira d'entendre'ls, i aconsegueix que ens interessem per uns ciutadans anònims de fa més d'un segle. Quan arriba a Amèrica, dedica un capítol a argumentar contra el menyspreu generalitzat que es projectava contra els xinesos i els pellroges, pels quals mostra una consideració que llavors no resultava gaire freqüent. Ara que els gels de bany i fins i tot els salons de bellesa s'afegeixen alegrement el terme *zen* per aconseguir una patina de respectabilitat, no costa gaire vincular el to moral de Stevenson amb la filosofia oriental. En les digressions que intercala entre narracions i descripcions, n'hi figura

L'apunt

Tot i que la tuberculosi li va impedir viure més enllà dels 44 anys, l'escocès R.L. Stevenson va tenir temps de viatjar, a banda de fins a Amèrica, fins a paratges remots com Samoa, on va morir el 1894. Abans, però, va tenir temps de destacar com a poeta, assagista i novel·lista, amb obres que han passat a la posteritat literària i que van obrir molts camins, com són *L'illa del tresor*, *La fletxa negra* i *L'estrany cas del doctor Jekyll i mister Hyde*.

més d'una que podríem situar entre el sentit comú i el budisme: "La naturalesa és una bona guia per a la vida, i l'amor als plaers senzills és comparable, si no superior, a la virtut."

El discret Stevenson no informa el lector en cap moment sobre els motius que l'han convertit en "emigrant amateur". Nosaltres sabem, però, que va fer aquell llarg viatge per reunir-se amb la dona que estimava, deu anys més gran que ell, i de qui ja no es va separar més. Aquest llibre, que Paul Theroux va qualificar com "un dels deu millors llibres de viatges", es pot entendre com una llarga carta d'amor. *

Robert Louis Stevenson

va ser un gran viatger; a la imatge, acompanyat d'uns indígenes a Samoa
ARXIU

ELSMÉS VENUTS

FICCIÓ

▲2 BRÚIXOLES QUE BUSQUEN SOMRIURES PERDUTS
Albert Espinosa Editorial: Rosa dels Vents

▲▼3 L'ESTIU QUE COMENÇA
Sílvia Soler Editorial: Planeta

▼4 PLANS DE FUTUR
Màrius Serra Editorial: Proa

▼5 LA REINA DESCALÇA
Ildefonso Falcones Editorial: Rosa dels Vents

▲6 TEMPS D'INNOCÈNCIA
Carme Riera Editorial: Edicions 62

▲7 EL CARRER DE L'EMBUT
Pilar Rahola Editorial: La Magrana

NO-FICCIÓ

▲1 S'HA ACABAT EL BRÒQUIL
Jaume Barberà Editorial: Ediciones B

▲2 ESTIMAT MIQUEL
Lluís Llach Editorial: Empúries

▲3 UNA VIDA ARTICULADA
Josep Maria Espinàs Editorial: La Campana

▲4 CÓRRER O MORIR
Kilian Jornet Editorial: Ara Llibres

▲5 1001 CURIOSITATS DE LA INDEPENDÈNCIA DE CATALUNYA
Ana Riera Editorial: L'Arca

▲6 POLÒNIA INDEPENDENT
Diversos autors Editorial: Columna

▲1
VICTUS
Albert Sánchez Piñol
Editorial: La Campana